

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	4371
Παραπομπή κατάθεσης	14-3-18

Αθήνα, 14 Μαρτίου 2018

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Υγείας

Θέμα: Διακομιδή ψυχιατρικών περιστατικών με ασθενοφόρα του Ε.Κ.Α.Β. αντί των αυτοκινήτων της Αστυνομίας και δικαιώματα των ψυχικά πασχόντων.

Με την ισχύουσα πρακτική η ακούσια διακομιδή ψυχιατρικών περιστατικών σε ψυχιατρικά νοσοκομεία ή ψυχιατρικές κλινικές γενικών νοσοκομείων μετά από εισαγγελική εντολή γίνεται με περιπολικά της αστυνομίας (αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών & Δημόσιας Τάξης), σε αντίθεση με τη διακομιδή κάθε άλλου είδους ασθενή στα αντίστοιχα νοσοκομειακά ιδρύματα, η οποία πραγματοποιείται από οχήματα του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.) και αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας (βλ. παράγρ. 2 άρθρ. 2 ν. 1579/1985).

Η αντιμετώπιση των ψυχικά πασχόντων ως «εγκληματιών» και η χρήση κατασταλτικών μέσων για την «προστασία της κοινωνίας» από τους θεωρούμενους «επικίνδυνους» ψυχασθενείς αντίκειται στις θεμελιώδεις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ειδικών δικαιωμάτων των ψυχικά πασχόντων που κατοχυρώνονται από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ (1991) «Αρχές για την προστασία των ατόμων με ψυχικά νοσήματα και τη βελτίωση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας» και, τέλος, τη σύσταση 10/2004 της επιτροπής υπουργών προς τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης «Σχετικά με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των ατόμων με ψυχικές διαταραχές».

Σειρά πρακτικών ψυχικά ασθενών καταστρατηγούν βασικά δικαιώματα ατόμων με ψυχικά νοσήματα που κατοχυρώνονται νομικά, στερώντας την ιδιότητα του πολιτικού όντος από τα άτομα αυτά, όπως είναι επί παραδείγματι: η υποχρέωση ενημέρωσης και συναίνεσης του ασθενή για το είδος, τη δράση, τις παρενέργειες και την επιλογή της φαρμακευτικής αγωγής, η εξέταση από δύο ψυχιάτρους πριν αποφασιστεί η ακούσια νοσηλεία, η νοσηλεία του σε κατάλληλη μονάδα ψυχικής υγείας στον τομέα της κατοικίας του (δεν τηρείται

η τομεοποίηση με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την πορεία του περιστατικού), η εκδίκαση εντός 10ημέρου για να κριθεί η νομιμότητα της ακούσιας νοσηλείας και η κλήση του ενδιαφερόμενου στο δικαστήριο, η ανάρτηση των δικαιωμάτων των ασθενών σε εμφανή σημεία των ψυχιατρικών νοσοκομείων, καθώς και η ενημέρωση των οικογενειών και οικείων προσώπων, οι μηχανικές καθλώσεις για λόγους απλά διοικητικούς κλπ. (βλ. σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, ν.2071/1992, ν.2716/1999, άρθρ. 28 ν.3418/2005).

Ειδικά όσο αφορά το θέμα της διακομιδής ψυχιατρικών περιστατικών σε νοσηλευτικά ιδρύματα με αυτοκίνητα της αστυνομίας, η απαράδεκτη αυτή πρακτική αντιβαίνει στη ρητή πρόβλεψη της παραγράφου 5 του άρθρου 96 ν.2071/1992 για μεταφορά του ασθενή υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν το σεβασμό στην προσωπικότητα και την αξιοπρέπειά του. Επίσης, αποτελεί τραυματική εμπειρία για τα άτομα που βρίσκονται σε μια ιδιαίτερα δυσάρεστη ψυχική κατάσταση, εμπειρία την οποία οι ασθενείς δεν μπορούν να ξεπεράσουν εφόρου ζωής, ενώ λειτουργεί αρνητικά στην βελτίωση της υγείας τους, διογκώνοντας τον κοινωνικό στιγματισμό.

Εξάλλου, ο ρόλος και η λειτουργία της αστυνομίας και των οργάνων της τάξης δεν συνάδει με την παροχή υπηρεσιών υγείας, ούτε το προσωπικό της έχει δεχτεί την απαιτούμενη εκπαίδευση, ώστε να χειριστεί με τον δέοντα τρόπο περιπτώσεις ατόμων με ψυχικά προβλήματα και γενικότερα με προβλήματα υγείας.

Η αντιμετώπιση της ψυχικής υγείας και των ψυχικά πασχόντων αποτελεί δείκτη πολιτισμού μίας κοινωνίας, ενώ ανάλογες πρακτικές λειτουργούν προς την αντίθετη κατεύθυνση της άμβλυνσης των προκαταλήψεων και του στιγματισμού στο πνεύμα της δρομολογούμενης ψυχιατρικής μεταρρύθμισης.

Η διακομιδή ψυχικά πασχόντων με αυτοκίνητα του ΕΚΑΒ, στελεχωμένα με ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό, αποτελεί πάγιο αίτημα, τόσο των συλλόγων και φορέων ψυχικής υγείας, όσο και της Ένωσης Αστυνομικών Υπαλλήλων, κάτι που αμφότεροι έχουν εκφράσει με ανακοινώσεις τους.

Με βάση τα παραπάνω ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Σε ποιο βαθμό σχεδιάζει την κατάργηση της αναχρονιστικής και αντιθεραπευτικής πρακτικής της διακομιδής ψυχιατρικών περιστατικών με οχήματα της αστυνομίας, έτσι ώστε να σταματήσει η κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών;

Με ποιες νομοθετικές πρωτοβουλίες προτίθεται να θεσμοθετήσει την ανάθεση αρμοδιοτήτων στις υπηρεσίες των νοσοκομείων και του υπουργείου Υγείας, με σκοπό την ασφαλή και σύμφωνη με σύγχρονες θεραπευτικές μεθόδους διακομιδή ψυχικά ασθενών από αυτοκίνητα του Ε.Κ.Α.Β.;

Ποιες πρωτοβουλίες σχεδιάζει να λάβει το Υπουργείο για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των ψυχικά πασχόντων που κατοχυρώνει τόσο το εθνικό, όσο και το ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο με σκοπό την επανενεργοποίηση και εμβάθυνση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στη χώρα;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Δημαράς Γεώργιος

Βάκη Φωτεινή

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Θεωνάς Ιωάννης

Ιγγλέζη Αικατερίνη

Καββαδία Αννέτα

Καρακώστα Παρασκευή

Κασιμάτη Ειρήνη

Καστόρης Αστέριος

Κοζομπόλη Παναγιώτα

Κουράκης Αναστάσιος

Μιχελογιαννάκης Ιωάννης

Μπαλαούρας Γεράσιμος

Πάλλης Γεώργιος

Παπαδόπουλος Αθανάσιος

Παπαφιλίππου Γεώργιος

Παυλίδης Κωνσταντίνος

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σκούφα Ελισάβετ

Σπαρτινός Κωνσταντίνος